

- **Lugar:** Xestoselo, GRANDAS DE SALIME.
- **Narrador:** José María Muña Díaz, “el Torneiro”, c. 75 años (2007).
- **Recopilador:** Jesús Suárez López.
- **Grabacióis:** *A fala*

A fala

No, no, aquí fábase... nin el galego nin el asturiano, aquí fábase el... nun me sale ahora de... de como sea, pero vamos, nin é casteyano, nin é gayegu, nin é asturianu. De todo este occidente... pues é úa fala toda mui parecida, toda mui parecida... “¿qué fais?”, “¿únde fuche?”, “¿qué queres?”, “¿qué trais?”, “¿qué levas?”. Bueno, cousas d’esas... “¿Fuche andar?”, “¿fuche ver?”, “¿chamache a fulanu?”, “¿chamache a menguanu?”, “¿contácheye esto?”, ¿contácheye el outro? Y son cousas... esto é fala d’aiquí. Aquí nusoutros decimos: “¿tías tal cousa?”, y en Galicia dicen: “¿tías tal cousa?”, “¿tías medo?” ou “¿tuveches medu?” ou “¿fiaches esto?” ou “¿fiaches u outro?”. E nusoutros non: “¿faciche esto?”, “¿faciche el outro?” ou “fuche” ou “viche” ou “traíche” ou “levache”, ye... bueno, eso é a diferencia. A gale(de)ga tal é mui parecida al portugués, nun s’entende gran cousa. É máis complicado, el galego é muito máis complicado, porque eu tuven trabayando con canteiros galegos e... mira qué dicía un canteiru: “¿Oye, sarja, ha visto a uscariote?”. ¿Sabes qué é uscariote? Un reló. Y al amo da obra yamábanye “el cañeiro”. Porque nun vai saber el amo, que ta mirando. Y cousas así, esu si que xa é... ya nun sei cómo é... el portugués... doblado, porque el portugués enténdese meyor que... que si los galegos. El habla máis guapa é d’aí de Lugu, en Lugu falan un galego... ¡galegu!, pero sin tantu requisitu, pero... y eso de decir “tiña”: “Aquí tiña que facer esto”, “aquí tiña que facer outro”, “u outro morréu ye quedóu aquel veyu”. É mui guapo, el de Lugu é mui guapo.

010.
JOSÉ MARÍA MUÍÑA DÍAZ
Xestoselo, GRANDAS DE SALIME

Foto: Jesús Suárez López